

ANY I.

1.er DE MARÇ DE 1920

NUM. 3.

CULTURA

ESTÀ en raó directa la força d'un moviment regionalista o nacionalista amb la de la afirmació de cultura que dins de sí tanqui.

L'aspiració ininterrompuda d'una col·lectivitat a afirmar son esperit davant tot el mon i a expandir ses energies apartant els obstacles que s'hi oposin (que en això s fonamenta ideologicament tot nacionalisme) no és més que 'l medi per a que 'l poble respectiu pugui aportar el seu patrimoni propi al tresor espiritual de l'humanitat; no és més que 'l camí pel que 's pugui ascendir a les lluminoses regions de l'ideal, guiadores dels passos dels homes.

Perquè, usant el llenguatge kantian, podríem dir que la poixança, la riquesa, la general prosperitat d'un poble, no son fins en sí, sino que (inconscientment, si 's vol) no més son medis per a arribar a conseguir allò que té valor no sols en el mon de les contingencies sino en el de les realitats pures i eternals, çò es, una cultura, una ci-

vilització, una paraula ideal pronunciada per l'ànima d'una col·lectivitat, qual ressó 's va trametent de poble en poble i perpetuant a través les humanes generacions.

I tant la raó d'ésser, com la força de tot nacionalisme, consisteix en les majors o menors possibilitats històriques que té el poble de que 's tracta, d'arribar a fer esclatar la flor de la seva cultura. Per això 'l suprem interès nacional d'un poble ha de consistir en fer que sempre estigui viva i vibranta l'espurna de civilització que dins de sí porta, a fi de que, si contingencies històriques li impideixen de moment desenrotllar l'integritat de ses energies materials i espirituals a son arbitri i segons les inspiracions del geni tutelar nacional, pugui 'l dia que dites contingencies canviïn, fer que s'avivi aquella espurna i arribi a ser una gran foguera que marqui una llarga estela de claror.

Al parlar de la cultura com a predominant inspirador o guia d'un poble, no 'm refereixo a una sistematització de coneixements característics d'una col·lectivitat, a un ordre d'idees precises i definitives, a un conjunt organitzat d'institucions i mètodes

pedagògics i científics; circumstàncies de varies categories poden impedir o dificultar, de moment, que's conseqüeixi aqueixa plenitud de vida espiritual col·lectiva. Jo tinc present al parlar de cultura) aquell sentiment d'idealitat transcendent que vigoritza totes les manifestacions de vida d'un poble o d'una col·lectivitat, aquella sava que remou perennament les fibres de la vida popular, mantenint-la en un estat de primaveral floració, mentre no pugui coronar-se de fruits.

I aqueix sentiment de cultura es çò que constitueix, no la poixança i grandesa d'un individu, d'una col·lectivitat, d'un poble o nacionalitat, però si 'l medi per a arribar a adquirir tal grandesa i poixança i per a que aqueixes no siguin aparatoses i efímeres com les d'un imperi oriental sino concentrades i perennes com les d'una Grècia i d'una Anglaterra.

En prova de la força predominant que té aqueix sentiment de cultura entre totes les altres forces polítiques i socials que, contribuint a unir i dissociar col·lectivitats humanes, regulen la vida d'aqueixes, podem observar el fet de que quan a una nacionalitat li manca dit sentiment de cultura o 'l té en un grau embrionari, i en canvi el poble que la domina el té desenrotllat amb intensitat, serà molt difícil que les valors polítiques i socials que integren dita nacionalitat puguin suplir la manca o pobresa

d'aquell sentiment, i que, per tant, pugui, aquella, arribar a afirmar la seva completa personalitat. Vegi 's el cas d'Irlanda respecte d'Anglaterra i 'l de Provença i altres regions franques respecte de França.

Per aixó tanta importància té, tot quant tendeixi a l'eclosió i a la vigorització dels gèrmens de cultura en una col·lectivitat, perquè son ells els que donant-li més clara i conscient idea de sa personalitat, van perpetuant la flama sagrada de la veritable tradició i la capaciten per a anar-se assimilant les noves corrents espirituals. Així podrà realitzar més i més completament la missió que li està encomanada, que és tant com dir que aquella col·lectivitat contribuirà sensiblement en una més gran o més petita part, al perfeccionament o espiritualització dels homes.

Es un error, doncs, el considerar la cultura com una isolada manifestació de la vida d'una col·lectivitat per quan no es i no ha d'ésser mes que la resultant de totes les manifestacions de dita vida i, a la vegada, una de les arrels mares d'aquelles. I en aqueix sentit es que han d'interessar-se tots els elements de la col·lectivitat en l'obra cultural d'aqueixa, perquè es aqueixa obra i, sobretot, l'esperit que la inspira, els que han de contribuir a fer créixer i a perpetuar la personalitat col·lectiva, complement i garantia de les personalitats individuals que en sí comprén.

JOSEP MARTI I SABAT.

